

mums valsts sargā manu mežu no manis paša. Varbūt valsts noteiks, kad pļaut labību, kad drīkst rakt kartupeļus un kad nedrīkst?»

Citviet Eiropā notiek meža taksatoru licencēšana un pēc tam visi uzticas šim profesionāļa veikumam. Izlases kārtā augstākas kategorijas taksatori var noteikt pārbaudes. Ja ir bijušas kļūdas vai neatbilstības, licence jāatņem. «Pie mums katru taksāciju pārbauda mežzinis, un viņam ir tiesības to noraidīt, lai gan vēl jājautā, vai šim ierēdnim ir attiecīga izglītība un zināšanas,» viņš klāsta.

MEŽA DZĪVNIĒKU BLĪVUMS UN POSTĪJUMI

Artis Vaivods papildus darbojas Austrumlatgales virsmežniecības medijamo dzīvnieku limitu noteikšanas komisijā. Tiek saņemti dati no VMD, no medniekiem, uzklaušīts zemnieku, mežinieku un dabas draugu viedoklis, tiek analizēti dati. Taču līdzšinējā pieredze parāda, ka vietām šī sistēma strādā gana labi, bet citviet no dažādām ieinteresētajām pusēm tiek saņemti ļoti pret-runīgi dati, un līdz ar to ir grūti tikt pie patiesības.

Artis Vaivods liek lielas cerības uz jauno aplikāciju *Mednis*, kas tiek izstrādāta vairāku organizāciju sadarbības projektā. Mērķis ir izstrādāt ar Meža valsts reģistru savietojamu datu ievākšanas rīku un mobilo lietotni medijamo dzīvnieku, to klātbūtnes pierādījumu, nomedīšanas fakta un postījumu reģistrēšanai, lai veicinātu mežsaimniecības resursu izmantošanu optimālā līmenī, vienlaicīgi samazinot medniecības administratīvo slogu.

Šobrīd visi ir neapmierināti ar samudžinātajiem tiesību aktiem – ko var, ko nevar, limiti, saskaņošana ar meža īpašniekiem, uzskaitē. Konstatēto postījumu pieteikšana vien ir ko vērtā. Artis Vaivods pirms trim gadiem vienreiz pamēģināja rakstīt sūdzību par nodarītajiem postījumiem jaunaudzē. «Liela ķēpa ar dokumentiem. Beigās atrakstījās, ka neesmu veicis preventīvos pasākumus. Pēc tam vairs nerakstīju,» viņš saka.

Artis Vaivods cer, ka tagad sis-

tēma ļaus ērti un operatīvi fiksēt dzīvnieku vai tā atstātās pēdas, nofotografēt un nosūtīt datus reģistram. Te jāpiemin, ka šobrīd šādus datus no saņemtās informācijas VMD pievieno manuāli. Ja visi sāks aktīvi lietot mobilo aplikāciju, fiksēt, uzskaitīt – konkrētā vietā un laikā, tad arī varēs labāk sekot esošajai situācijai, nevis spekulēt, ka «tas tikai no Krievijas iemaldījies dzīvnieku bars». Arī medniekam tas varētu atvieglot papīru aizpildīšanu, digitāli to visu var izdarīt – nomedīji, nofotografēji, piefiksēji, nospiedi pogu un nosūtīji datus. Gribas likt cerības, ka būs labāk.

Citās valstīs jau līdzīgas aplikācijas strādā.

Artis Vaivods stāsta, ka pirms 20 gadiem, stādot mežus, bija mazāk problēmu. Pēdējos gados, ja stādus neapsmērē ar aizsarglīdzekļiem, noteikti apēdīs. No vienas puses, mednieks grib vairāk medījuma, bet, no otras puses, meža īpašniekam ir lielāki zaudējumi. Jābūt balansam. Te atkal var pieminēt Somijas piemēru, kur visas puses ir vienojušās par vienu skaitli – konkrētu dzīvnieku blīvuma mēru uz vienu teritorijas vienību. Artis Vaivods stāsta, ka Somijā tas ir aptuveni četras reizes mazāks nekā šobrīd vidēji Latvijā.

Ja kāds šo apšaubā, paskatieties Ceļu satiksmes drošības direkcijas (CSDD) statistiku, katru gadu pieaug negadījumu skaits uz ceļiem, tiek notriekti dzīvnieki, bojāti transportlīdzekļi, arī bojāgājušo cilvēku skaits pieaug.

ZAĻAIS TERORISMS

Vai meža zemes īpašnieks ir vai tomēr nav sava īpašuma saimnieks? Varbūt tikai pārvaldnieks, ja katra rīcība savā mežā ir jāsaskaņo ar valsts iestādi?

Artis Vaivods atbalsta zaļākas pasaules ideju, taču atgādina, ka nedrīkstam krist galējībās. «Citviet Eiropā, ja tavā īpašumā atrasta kāda īpaša dabas bagātība, iestāde *iet* ar tevi uz pārrunām, jo tiek cienīts privātīpašums. Tiek apspriesti rīcības varianti. Ko īpašnieks gatavs darīt pats, kas viņam jāņem vērā, kaut ko gatava palīdzēt un izdarīt valsts. Iespējams, var apspriest kādu kom-

” Vai meža īpašnieks ir vai tomēr nav sava īpašuma saimnieks? ”

